

for at komme med de rigtige argumenter på de rigtige tidspunkter, for der er jo ingen tvivl om, at vi ikke kan gå ind og blande os, når man er midt i forhandlingen. Det tror jeg selv Enhedslisten er ved at fatte.

Når forhandlingen er færdig, skal den godkendes her, for regeringen er en mindretalsregering. Men selv om den havde været en flertalsregering, ville det såmænd også have været naturligt, at forhandlingsresultatet – det statslige forhandlingsresultat – blev godkendt her i Folketingssalen. For det er jo trods alt Folketinget, der siden hen skal finde midlerne til at betale for disse resultater, og vi har set, at det kan gå gruelig galt, hvis man ikke har sit flertal bag sig.

Bjørn Elmquist (RV):

Mit ordførerindlæg bliver meget kort.

Jeg kan i det hele henholde mig til det, finansministeren sagde ved starten af debatten her, både hvad angår argumentet for ikke at gå ind i en substansdebat nu, og hvad angår de øvrige ting, finansministeren sagde.

Peter Duetoft (CD):

Så lykkedes det Enhedslisten i dag at få sat to danmarksrekorder. Først en danmarksrekord i utidighed; det er noget af det mest utidige, vi har set, nemlig en forespørgsel, der direkte blander sig i overenskomstforhandlingerne.

Den anden rekord drejer sig om forespørgs- lers varighed her i salen. Og det glæder mig, den er så kort, som den er, for det viser, at et stort flertal i Tinget faktisk har den holdning, at det er regeringen, som har ansvaret for disse forhandlinger. Så vi hilser da denne debat og dens forløb med stor fornøjelse.

Og så vil jeg i øvrigt sige, at vi agter at stemme imod dagsordenen.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Jeg kan kun glæde mig over, at så stort et flertal ønsker at fastholde regeringen på dens ansvar for at føre disse forhandlinger.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Når det nu ikke kan lykkes at afæske finansministeren et eneste synspunkt her fra talerstolen med hensyn til, hvad der foregår i øjeblikket, og man må nøjes med at læse om det i pressen, kunne man måske få finansministeren til at give tilsagn om, at der kommer en redegørelse herfra om forhandlingsforløbet, og om, hvad staten så

mente den fik ud af overenskomstforhandlingerne, hvilke fremskridt der skete.

Hermed sluttede forhandlingen.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg skal her udsætte mødet i ti minutter, da vi skal have omdelt dagsordenen, før vi kan gå til afstemning. Mødet genoptages i dag kl. 13.47.

Mødet udsat kl. 13.37.

Mødet genoptaget kl. 13.47.

Man gik til afstemning.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 31 af Jette Gottlieb (EL) (se foran) forkastedes, idet 5 (EL) stemte for, 92 (S, V, KF, FP, RV og CD) imod; 9 (SF) stemte hverken for eller imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr.

B 42:

Forslag til folketingsbeslutning om godkendelse af statslige overenskomster.

Af Kim Behnke (FP) m.fl.

(Fremsat 18/1 95).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Beslutningsforslaget er en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 10 fra folketingsåret 1990-91, 2. samling.

Den daværende finansminister afviste beslutningsforslaget med henvisning til, at en ordning som den foreslåede ville være uanvendelig i en forhandlingssituation. Det må derfor fastholdes,

af finansministeren forhandler og indgår aftaler om overenskomster under det sædvanlige parlamentariske ansvar.

Der er ikke i så henseende sket ændringer i tjenestemandsløvgivningen eller i reglerne om finansministerens kompetence til at indgå kollektive overenskomster, siden dette forslag første gang blev fremsat, og jeg skal derfor indstille, at forslaget afvises.

Jan Petersen (S):

Socialdemokratiet kan tilslutte sig – ikke beslutningsforslaget, men de bemærkninger, finansministeren lige har afleveret om forslaget.

Vi er også enige med den tidligere finansminister i den afvisning, der skete i 1991. Vi har fra vor side ikke flere bemærkninger til forslaget.

Flemming Oppfeldt (V):

Venstre kan ikke tilslutte sig beslutningsforslaget. Vi er den lovgivende magt, vi er ikke den udøvende, og det ville være at føre organisationerne ind i salen at vedtage dette her. Vi kan ikke være med til at påvirke en forhandlingssituation på den måde, som der lægges op til i forslaget.

Pia Christmas-Møller (KF):

Nu er det jo ikke så hyppigt, at man fra ord til andet kan tilslutte sig finansministerens indlæg, så jeg vil benytte lejligheden til at sige, at her er et af de få tilfælde, hvor jeg kan tilslutte mig finansministerens indlæg. Uanset om Det Konservative Folkeparti er i opposition eller regeringsbærende, afviser vi dette forslag.

Aage Frandsen (SF):

Da et lignende forslag var til behandling i 1991, afviste vi det, og vi vil også afvise dette forslag, men jeg vil godt knytte nogle principielle betragtninger til det.

Vi mener ikke, at tidspunktet er inde til at tage diskussionen om, hvem der har kompetencen til at forhandle overenskomster og godkendte overenskomster, men vi mener, at der er et problem i, at Folketinget ikke på noget tidspunkt overhovedet diskuterer, hvad det er for en politik, man mener regeringen som arbejdsgiver i forhold til statens ansatte skal føre i forbindelse med overenskomstforhandlingerne. Det er en diskussion – hvis man vil have den – som man i virkeligheden skal føre et godt stykke tid før overenskomstforhandlingerne overhovedet går i gang og ikke på det her tidspunkt.

Derfor afviser vi det konkrete beslutningsforslag.

Vibeke Peschardt (RV):

I Det Radikale Venstre mener vi ikke, at Folketinget overhovedet skal blande sig i overenskomstforhandlingerne. Jeg vil gerne henholde mig til det, der er sagt af finansministeren og af de forrige ordførere. Vi kan ikke støtte forslaget.

Jette Gottlieb (EL):

Nu vil Fremskridtspartiet måske blive skuffet, når jeg meddeler, at Enhedslisten heller ikke kan stemme for dette forslag, og det er naturligvis, fordi vi ikke ønsker en sammenblanding af Folketingets opgaver og finansministerens opgaver.

Der er ingen tvivl om, at det er finansministeren, der har ansvaret for selve overenskomstforhandlingerne og deres afslutning, og alene på baggrund af den meget grundige og indsigtfulde debat, vi havde under det forrige punkt, må man kunne se, at det er en naturlig konsekvens af vore synspunkter.

Peter Duetoft (CD):

I CD tror vi på magtens tredeling: Folketinget skal ikke blande sig i regeringens administration, og det er et led i administrationen at føre overenskomstforhandlingerne.

Hvis man er utilfreds med resultatet eller den måde, en regering har håndteret sagen på, kan man jo rejse en forespørgselsdebat og vælte den pågældende regering ved en mistillidsdagsorden bagefter. Det er det parlamentariske ansvar, der så gøres gældende, og det må være ad den vej, man går.

Så vi kan altså ikke støtte dette forslag; vi er imod det.

Kim Behnke (FP):

Lad mig indlede med at afkræfte den myte, som flere af ordførerne var involveret i, nemlig at dette forslag skulle gå ud på at blande sig i overenskomstforhandlingerne – ingeniunde, ikke på nogen måder.

Det, det handler om, er, at når finansministeren på vegne af staten, som statens arbejdsgiver, indgår en overenskomst, så står der bare, når resultatet er færdigforhandlet, som sidste paragraf: Dette sker under forudsætning af Folketingets godkendelse.

Så vil finansministeren vel vidende om det parlamentariske ansvar, han har, kunne frem-

lægge et aktstykke i Folketingets Finansudvalg og i det aktstykke orientere om resultatet af overenskomstforhandlingerne og de økonomiske konsekvenser, det har for staten i den løbende overenskomstperiode.

Derefter vil der ved en simpel afstemning i Folketingets Finansudvalg kunne tages stilling til, om det resultat, der er opnået, er et resultat, Folketinget kan give sin opbakning. Det er altså en proces, der finder sted, efter at overenskomstforhandlingerne er afsluttet.

Så siger man – også finansministeren – at det ikke vil være en acceptabel situation under selve overenskomstforhandlingerne.

Jeg kan ikke se, hvordan en sådan procedure skulle påvirke overenskomstforhandlingerne, for jeg går ud fra, at finansministeren, inden finansministeren gik til overenskomstforhandlinger, har sikret sig – både blandt regeringspartierne og også hos sit parlamentariske grundlag – at der er rygdækning for det forhandlingsforløb, der finder sted. Så kan der jo ikke herske nogen tvivl om, at overenskomstresultatet også efterfølgende vil blive godkendt ved den procedure i Folketingets Finansudvalg.

Hvorfor skal man så have den procedure? Fordi vi taler om mange penge. Der er jo tale om mindst 200.000 statsansatte. Det er deres løn- og ansættelsesvilkår, der forhandles om, og inden for den næste overenskomstperiode kan selv små lønstigninger jo resultere i ganske kraftige påvirkninger af statens finanser.

Det fremgår af vores grundlov, at man ikke kan afholde nogen udgift, uden at det sker ved lov, og det klarer vi jo en gang om året i form af en finanslov, og imellem finanslovene har vi aktstykkerne i Finansudvalget.

Men når vi næste gang skal snakke finanslov, når der kommer et forslag til finanslov for 1996 engang i august måned i indeværende år, vil resultatet af de indeværende overenskomstforhandlinger blive indbudgettet, og stiller oppositionen eller andre i Folketinget så forslag om ændringer, vil vi blive mødt med det argument, at det ikke kan lade sig gøre, for der er lige indgået en overenskomst.

Summa summarum: Man har altså ved den overenskomst bundet Folketinget til at afholde en udgift, uden at det endnu er sket ved lov, og det vil altså sige, at der er tale om en gradbøjning af grundlovens bestemmelser med hensyn til, hvilke udgifter der kan afholdes.

Da vi sidste gang havde forslaget til behandling her i Folketinget, fik vi heller ingen tilslut-

ning til det. Men forslaget vil blive fremsat – rigtig gættet! – med to års mellemrum, hver gang der er overenskomstforhandlinger, for vi mener, at det burde være en pligt for enhver finansminister at fremlægge et aktstykke i Folketingets Finansudvalg og få samtykke til de overenskomster, der er indgået.

Nøjagtig det samme gør sig gældende på det kommunale område. Der er i Kommunernes Landsforening nedsat en forhandlingsdelegation. Denne forhandlingsdelegation forestår overenskomstforhandlingerne med de kommunalt ansatte, og når man er nået til et resultat, skal man henvende sig i Kommunernes Landsforening til et særligt panel af borgmestre, som så skal godkende de overenskomster. Det vil altså sige, at man har en procedure, hvor det ikke kun er forhandlingsdelegationen, der selvstændigt godkender resultatet.

I staten er det sådan, at det er én mand, nemlig finansministeren – eller en dame, hvis det var en kvindelig finansminister – som forestår både forhandlingerne og godkendelsen af resultatet.

På det private arbejdsmarked har vi netop ved disse overenskomstforhandlinger oplevet den procedure, som man dér har, nemlig at nok har man decentrale forhandlinger, nok kan en arbejdsgiverforening indgå en overenskomst, men tingene skal efterfølgende til godkendelse i Dansk Arbejdsgiverforening, og vi har jo netop oplevet, at på ét område ville Dansk Arbejdsgiverforening ikke acceptere den overenskomst, der var indgået.

Men at vi har overladt det til en enkelt person at forhandle løn- og ansættelsesvilkår for 200.000 statsansatte, synes vi ikke er særlig tilfredsstillende for Folketinget, og derfor undrer det os, at alle partier faktisk fraskriver sig en mulighed for at gribe ind.

Vi har jo desværre tidligere oplevet, at finansministre – ikke den nuværende, men hans forgængere – var alt for gavmilde ved overenskomstforhandlingerne, og senere, set i bakspejlet, har både økonomer og politiske kommentatorer konstateret, at lige præcis de overenskomstforhandlinger det år – jeg taler om 1987 – var til ugunst for den økonomiske udvikling i Danmark.

Her har vi altså en situation, hvor den nuværende finansminister de facto kan indgå en overenskomst, uden at Folketinget kan stritte imod, og det kan oven i købet være en overenskomst, der har nok så katastrofale og vidtræk-

kende følger for det danske samfund og den danske samfundsøkonomiske udvikling.

Derfor undrer det os, at Folketingets partier fraskriver sig muligheden for at kunne gøre indsigelser i en situation, hvor overenskomstforhandlingerne resulterer i en aftale for de statsansatte, som ikke er særlig tilfredsstillende.

Men vi noterer os afvisningen, og som lovet vil forslaget blive genfremsat, næste gang der er overenskomstforhandlinger. Indtil da håber vi, at sagen vil modnes blandt Folketingets partier, så man er klar til at vedtage forslaget næste gang.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 130: Forslag til lov om ændring af lov om råstoffer. Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 18/1 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Inger Bierbaum (S):

I den gældende råstoflov savnes der en klar hjemmel til at inddrage offentligheden i miljøvurderingen af projekter på havbunden.

Det fremsatte forslag opfylder nu fuldt ud EF's direktiv, VVM-direktivet, om en miljøvurdering og om en offentliggørelse af indvindingsprojekter på havområdet.

Udvidelsen af § 22 i råstofloven betyder, at indvindingsstilladelser kun kan gives på baggrund af de belyste miljømæssige konsekvenser, som har været fremlagt til udtalelse i offentlig-

heden. Med andre ord: en lovmæssig pligt til en offentlighedsfase.

Dette kan kun gavne både miljøet og åbenheden omkring indvindingsprojekter over for befolkningen.

De nærmere regler om afgrænsningen af, hvilke indvindinger der er omfattet, og om selve offentlighedsproceduren skal fastsættes efter forhandlinger mellem miljø- og energiministeren og de berørte myndigheder og organisationer.

Forslaget vil ikke have mærkbare administrative, økonomiske eller erhvervsmæssige konsekvenser, idet man allerede i dag bruger miljøvurderinger ved større indvindingsstilladelser.

Vi kan i Socialdemokratiet anbefale lovforslaget, som vi anser for at være til gavn for både offentligheden og miljøet.

Kim Mouritsen (V):

Råstofindvindingen på havområdet er omfattet af bilag 2 i EF's direktiv om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet. Det er altså et område, hvor vi selv opstiller kriterier og grænseværdier. Ideen med at implementere denne del af direktivet i dansk lovgivning støtter Venstre.

Vi ved jo alle, at naturorganisationer såvel som fiskere ofte har stillet sig kritisk over for nogle af de allerede udstedte tilladelser – dette dog uden at de har haft mulighed for en egentlig påvirkning af sagsbehandlingen. Det vil med det fremsatte forslag nu blive anderledes. Man vil have mulighed for at komme med kommentarer til selve sagsbehandlingen.

På samme måde vil det ifølge forslaget blive muligt for såvel offentligheden i almindelighed som andre nationer at komme med kommentarer til anlæg under planlægning, såfremt ministere skønner, at dette vil være relevant.

At fremtidige tilladelser til råstofindvindinger på havet, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, først gives, efter at en vurdering af de miljømæssige konsekvenser af indvindingen er forelagt offentligheden, berørte myndigheder og organisationer, føler vi i Venstre er en ganske naturlig procedure set i relation til proceduren for aktiviteter på landjorden.

I Venstre ser vi dog et problem i, at proceduren for godkendelse efter VVM-direktivet er så lang, som det ofte er tilfældet. For visse godkendelser er behandlingstiden således op imod et år. En behandlingsprocedure af denne længde finder vi ikke acceptabel. Vi vil derfor fra Ven-